

JAARVERSLAG STRAATPASTORAAT AMSTERDAM

2018

Waar ben je thuis?

Jaarverslag Straatpastoraat Amsterdam

Inhoud

INLEIDING	2
KENNISMAKEN	2
GROEPSACTIVITEITEN	4
Straatlinkers.....	4
Filosofiegroep.	7
Vrouwengroep	9
INDIVIDUEEL PASTORAAT	10
LunchVoor2.	11
Gedachtenisbank.....	12
ONTMOETINGEN EN EVENEMENTEN	13
Daklozendag.....	13
Filmopera De Discipelen	13
Media	15
Blog of Social Media groep.....	15
VERDER IN 2019	16
OVERZICHT 2018	17
COLOFON	19

INLEIDING

“Ik heb wel een huis maar ik voel me niet thuis in mijn hoofd”, aldus een van de Straatklinkers, het koor van dak- en thuislozen. Het begrip ‘dakloos’ is breder dan alleen ‘het niet hebben van een dak boven je hoofd’. Volgens de FEANTSA¹ omschrijving van dakloosheid zijn er 13 subcategorieën, die samengevat kunnen worden met het ontbreken van een vorm van ‘thuis’. Wanneer we het hebben over ‘dakloos’ roept dan ook altijd een koorlid “en THUISLOOS!” De meeste deelnemers van het Straatpastoraat hebben ooit op straat geleefd of hadden voor een korte of lange periode geen vaste verblijfplaats. Allemaal kennen ze het leven op straat en het label ‘dakloos’ dat je daardoor met je meedraagt.

“Ik heb wel een huis maar ik voel me niet thuis in mijn hoofd”

Het straatpastoraat is voor veel deelnemers een beetje ‘thuis’. We delen onze verhalen met elkaar en proberen achter het label ‘dakloos’ allereerst een mens te zien die ertoe doet en die iets te bieden heeft. We vertellen die verhalen ook verder in de samenleving. In een stad waar zoveel mensen op een klein oppervlakte bij elkaar wonen, leven en werken, zijn er verrassend weinig plekken waar we elkaar werkelijk kunnen ontmoeten. ‘Waar ben je thuis’ en: ‘wie bied jij een thuis’ zijn vragen die ons allemaal aangaan.

Na een vacatureperiode van bijna een half jaar begon onze nieuwe straatpastor Hanna Wapenaar in maart 2018 haar werk. In dit verslag is te lezen hoe ze haar weg heeft gevonden in het straatpastoraat en daarin haar eigen accenten heeft gelegd in het groepswerk, het individueel pastoraat en hoe ze haar ervaringen in het straatpastoraat ook breder heeft gedeeld.

¹ Fédération Européenne d’Associations Nationales Travaillant avec les Sans-Abri; Europese typologie van dakloosheid en sociale uitsluiting

KENNISMAKEN

Wie zijn 'wij'? Het was wel even wennen voor sommigen, een nieuwe straatpastor, zeker omdat de groepen zelfstandig doorgedaan waren na het vertrek van de vorige. Tijdens een repetitie van de straatklinkers merkte één van de zangers op dat er niet gelijk sprake zou zijn van 'wij'. Ook zonder straatpastor was alles immers heel goed doorgedaan.

Continuïteit is belangrijk omdat het zekerheid geeft aan de mensen die al zoveel onzekere factoren in hun leven hebben. Daarom was het mooi en goed dat de groepen van het straatpastoraat door gegaan zijn, ook toen er even geen straatpastor was. In deze groepen; de filosofiegroep, straatklinkers, vrouwenavonden en soms ook de social media groep, leren de deelnemers elkaar kennen, kijken ze om naar elkaar en worden ze gedwongen om met mensen om te gaan die anders zijn dan zichzelf. Voor iedereen die meedoet is dat een goede leerschool.

Hoe mooi was het dan ook dat dezelfde persoon later in het jaar duidelijk te kennen gaf dat ik er toch echt helemaal bij hoor en nu de Straatpastor ben.

'Waar ben je thuis'. Met die vraag wil ik mij als straatpastor bezighouden. Een plek waar je veilig bent, waar je op adem kan komen en waar je je (even) mag ontdoen van alle labels. Een plek waar je mag zijn wie je bent. Dat vraagt om veel tijd, aandacht, luisteren en signaleren. Vervolgens delen we deze verhalen ook breder. Omdat we hopen dat iedereen zich thuis kan weten in Amsterdam.

MIJN EERSTE VRIJDAG BIJ DE STRAATKLINKERS

GROEPSACTIVITEITEN

Straatklinders.

Muziek verbindt, raakt en breekt open. Samen zingen heeft ook een heel sociale dimensie waardoor mensen in een gemeenschap terecht komen waar positiviteit en enthousiasme heerst en waar naar elkaar wordt omgekeken. De bijeenkomsten van het koor beginnen met koffie en een koekje en vaak worden er ook baksels door mensen meegenomen om samen van te genieten. Van elf tot één zingen we en we eindigen met een broodmaaltijd. Het repertoire bestaat uit gospels en religieuze muziek, zeemansliederen en natuurlijk veel Amsterdamse volksliedjes.

Hoe krijgen we de emotie terug in het verhaal? Hoe geven we het levensverhaal terug aan mensen?

Op internet was Katrien ons tegengekomen, ze had gezocht op ‘eenzaamheid’ en ‘Amsterdam’. Ze maakte al podcasts in de gevangenis in Antwerpen en had nu het plan om een verslag te maken over eenzaamheid in Amsterdam. Het vertellen van verhalen is ons wel bekend en het leek ons dan ook een interessante vraag. Samen dachten we na over het vastleggen van verhalen, hoe verhalen kunnen stagneren of opgerakeld kunnen worden als op de automatische piloot door de vele herhaling bij instanties en hulporganisaties. Hoe krijgen we de emotie terug in het verhaal? Hoe geven we het levensverhaal terug aan mensen? Daar gaat het om in het Straatpastoraat, dat mensen hun verhaal mogen (her)vinden. In de documentaire (begin 2019 uit te zenden op NPO 1) worden de verhalen van de Straatklinders verbonden aan ieders favoriete lied.²

Het koor is een stabiele groep waardoor het mogelijk is om activiteiten en projecten te organiseren. Zo treden we op in kerken en werden we dit jaar ook uitgenodigd om bij de lancering van de website van Netwerk DAK³ in Zeist te komen zingen. Ook werden we door de Ombudsman van Amsterdam gevraagd om hun kerstboodschap in te zingen, dagenlang zat “zeg ken jij de ombudsman” in ons hoofd. Een ander groots kerstoptreden was het zingen op de Dam tijdens het officiële moment van het aan zetten van de kerstboomverlichting.

Naast de optredens⁴ hadden we ook wel eens een ander uitje, zo regelde Pilo (de grimeur en pruikenmaker van de film ‘The Disciples’ en sindsdien ook muzikale begeleider) ons vrijkaartjes voor Soldaat van Oranje. Zelf organiseerden we een zomerse zangfeest op het bordes van de Diaconie om samen met het Wereldhuis te zingen en te lunchen.

² De documentaire is begin 2019 uitgezonden op NPO1: <https://www.nporadio1.nl/radio-doc/onderwerpen/491589-land-in-zicht>

³ <https://netwerkdak.nl/>

⁴ Een overzicht van al onze optredens is te vinden op pagina 17

UITJE NAAR SOLDAAT VAN ORANJE

OPTREDEN IN ZEIST

SAMEN ZINGEN MET HET WERELDHUIS

OPNAMES VAN 'ZEG KEN JIJ DE OMBUDSMAN'

ZINGEN OP DE DAM ALS DE KERSTBOOMVERLICHTING AAN GAAT

Filosofiegroep.

Een van de deelnemers aan de Filosofiegroep voldoet op het eerste gezicht aan het stereotype van een dakloze: warrige vergroeide dreadlocks, baard, versleten kleding in verschillende lagen, vaak een karretje of een grote rugzak met daaraan vastgemaakt verschillende attributen. In het begin hield hij zich afzijdig van de gesprekken en zat hij teruggetrokken in een hoekje. Ik probeerde met hem een gesprek aan te knopen en vroeg hem al snel: “Maar wat zou jij zelf willen?” Waarop hij woedend reageerde met: “willen, willen, kan je dat niet verzinnen? Ik heb niets te willen!!!” Boos liep hij weg. Dit zette mij aan het denken. Op hoeveel plekken wordt er niet voor deze groep mensen bedacht wat zij nodig hebben en wordt er vooral bedacht wat zij zouden moeten willen. Als ik aan iemand wil vragen “wat wil jij zelf?” zal ik eerst een relatie met hem moeten opbouwen zodat er vertrouwen ontstaat. Ik leer pas wat de ander wil door naast hem te gaan zitten en samen naar het leven te kijken.

“Willen, willen, kan je dat niet verzinnen? Ik heb niets te willen!!!”

Inmiddels praat deze man mee over de onderwerpen in de filosofiekring. Van tijd tot tijd zit ik ook even samen met hem en deelt hij andere dingen. Het vertrouwen is breekbaar maar er wordt aan gewerkt.

Elke dinsdagochtend komen we bij elkaar in de kelder van het Corvershof. Het eerste half uur wordt er een geleide meditatie voorgelezen en zijn we stil. De deelnemers komen van heel verschillende plekken in de stad en nemen een hoofd vol gedachten en problemen mee. Met de meditatie lukt het om stil te gaan zitten, te luisteren en tot rust te komen.

Daarna gaan we om de tafel zitten en volgt er een gesprek over een onderwerp dat iemand uit de groep heeft voorbereid. We hebben het over het leven, delen verhalen, gedachten, reflecties en ervaringen. Soms zijn het heel grote filosofische thema's (eenzaamheid, macht, vrijheid, wat is het goede en wat is het kwaad) en andere keren lezen we een artikel of delen iets wat in het nieuws aan de orde is geweest.

Ook deze bijeenkomst wordt afgesloten door een gezamenlijke maaltijd.

Dit jaar hebben we als groep een activiteit georganiseerd tijdens het jubileum van de Haëlla Stichting. In een tipi in Hoftuin konden bezoekers in gesprek met de filosofiegroep. Dit deden we aan de hand van kaarten met daarop (filosofische) uitspraken en gezegden en foto's. Iedereen mocht een uitspraak kaartje en een foto pakken en met een ander delen waarom die twee hem/haar aanspraken. Daarna werden de kaartjes opgehangen aan een waslijn. Het was een erg regenachtige dag maar in de tipi was het lekker warm en gezellig met schapenvachtjes en krukjes rond een vuurtje.

Een andere bijzondere dag was het gesprek met de wijkagent, Fred Sterk. We hadden het over het werk als agent in combinatie met het zijn van wie je bent, als persoon: de regels en de uitzonderingen, hoe kun je dat bepalen?

IN GESPREK MET BEZOEKERS VAN HET JUBILEUM FESTIVAL VAN DE HAËLLA STICHTING

DE FILOSOFIEGROEP IN GESPREK MET DE WIJKAGENT FRED STERK

Vrouwengroep

Samen met het Leger des Heils en het Drugspastoraat Amsterdam organiseren we deze groep waar kwetsbare vrouwen elkaar om de week treffen voor een maaltijd en een creatief of inhoudelijk programma. Als vrouw kan ik, anders dan mijn voorganger, hierin ook meedoen. Als om vijf uur de deur open gaat staat er vaak een vrouw te wachten. Iedere keer stelt ze opnieuw een moeilijke vraag. Moeilijk omdat de vragen zo duidelijk over haar gaan, haar leven als meisje in een tehuis en over seksualiteit. “Als een meisje haar kast dicht heeft en een weekendje weg is, en ze komt terug en ziet iemand in haar trui, dan is het toch logisch dat ze boos wordt” “Mogen een jongen en een meisje...” Haar hele leven komt voorbij in vraagvorm waardoor ze zichzelf enigszins kan distantiëren van haar verhaal en tegelijk is de pijn zo sterk aanwezig. Hier mag ze haar vragen stellen en mogen we naar antwoorden zoeken.

“Sterke vrouwen die zich staande weten te houden in een moeilijke wereld”

Het Sinterklaasfeest wordt altijd door het straatpastoraat georganiseerd en ook dit jaar werd er geweldig gehoor gegeven aan de oproep om gedichten te schrijven voor “sterke vrouwen die zich staande weten te houden in een moeilijke wereld”. Van rederij Stromma hadden we een boottocht langs het Amsterdam Light Festival gekregen dus mochten de vrouwen op 4 december eerst op de boot en daarna tijdens de erwtensoep hun gedicht en cadeautje in ontvangst nemen.

EEN AVONDJE BUIKDANSEN

SINTERKLAASGEDICHTEN EN CADEAUTJES

INDIVIDUEEL PASTORAAT

Ze is bang voor de duivel. Bang om dood te gaan, maar ook bang om te leven. In haar leven is zij getraumatiseerd geraakt. Haar ouders wilden haar niet, ze is misbruikt, nooit begrepen, geroofd van alles wat haar lief was en ze maakt heel veel verschrikkelijke dingen mee. Het kwaad is duidelijk aanwezig in haar leven. Ze heeft de ervaring dat de pastors de duivel onder het tapijt willen vegen, alsof het door te negeren niet bestaat. Daar kan ze woest om worden. Los van wat ik denk en geloof over de duivel en het kwaad, probeer ik er voor haar te zijn in haar verhaal. Door mijn eerdere baan in een niet-Westerse context, met andere gedachten over Hemel en Aarde en alles wat zich daartussen begeeft, kan ik haar verstaan. Voor haar is het een realiteit en de angst beheerst haar leven. Daar kan ik niet aan voorbij gaan.

In de groepsactiviteiten merken we vaak de behoefte aan individuele vervolgesprekken. We zoeken mensen vooral ook op waar ze zijn: thuis of op hun overnachtingsplek, in de inloophuizen, de gevangenis of het ziekenhuis. We luisteren naar hen en bemiddelen waar nodig naar hulp.

Binnen niet al te lange tijd heb ik met veel mensen persoonlijk contact gekregen, werd ik toegelaten in hun leven en weten ze mij ook te vinden als ze even hun verhaal kwijt willen. Niet alleen mensen die al in beeld waren bij de vorige straatpastor, ook nieuwe mensen heb ik mogen ontmoeten en contact met hen kunnen opbouwen. Ik ben blij dat er zo snel een aansluiting is ontstaan. Toen ik met veel enthousiasme gevraagd werd voor het Nieuwjaars-daklozendiner in de Waag, “Jij komt toch ook wel!?”, vond ik dat heel bijzonder. Tijdens dat diner herkende ik al zoveel mensen die ik op verschillende plekken ben tegengekomen, en zij herkenden mij ook en vonden het fijn me daar te zien. Ook eerder al, bij een maaltijd met P2P ‘Wijs naar huis’, waren de mensen blij met mijn aanwezigheid. Dat ik niet maar één keer langs gekomen was om hen te horen en te zien maar bleef komen en luisteren en dat zij zich daardoor gezien en gehoord voelden. Daar ben ik heel dankbaar voor, dat er wederkerigheid ontstaat door te investeren in tijd en aandacht.

LunchVoor2.

In Amsterdam lijken de kloven tussen mensen en groepen steeds groter te worden. De kloof tussen arm en rijk, oud en jong, hoog – laagopgeleid, westers en niet westers... noem maar op. Waar en hoe komen mensen met elkaar in contact? In mijn tochten door de stad, zie ik hoe mensen zich haasten en hoe ze vaak de ogen sluiten voor dat wat anders is, wat niet mee kan komen in de snelheid van de dag, wat niet mooi is. Een keer per week ga ik de straat op met twee lunchpakketjes. Ik weet van tevoren niet wie ik tegen zal komen, maar ik ga op zoek naar iemand die alleen op een bankje zit. Iemand met wie ik mijn lunch kan delen. Dit is een manier om contact te leggen, om niet met lege handen te staan maar heel concreet iets samen te delen. Bij de één blijft het bij een korte ontmoeting, een ander geef ik mijn kaartje of we spreken af voor een vervolg.

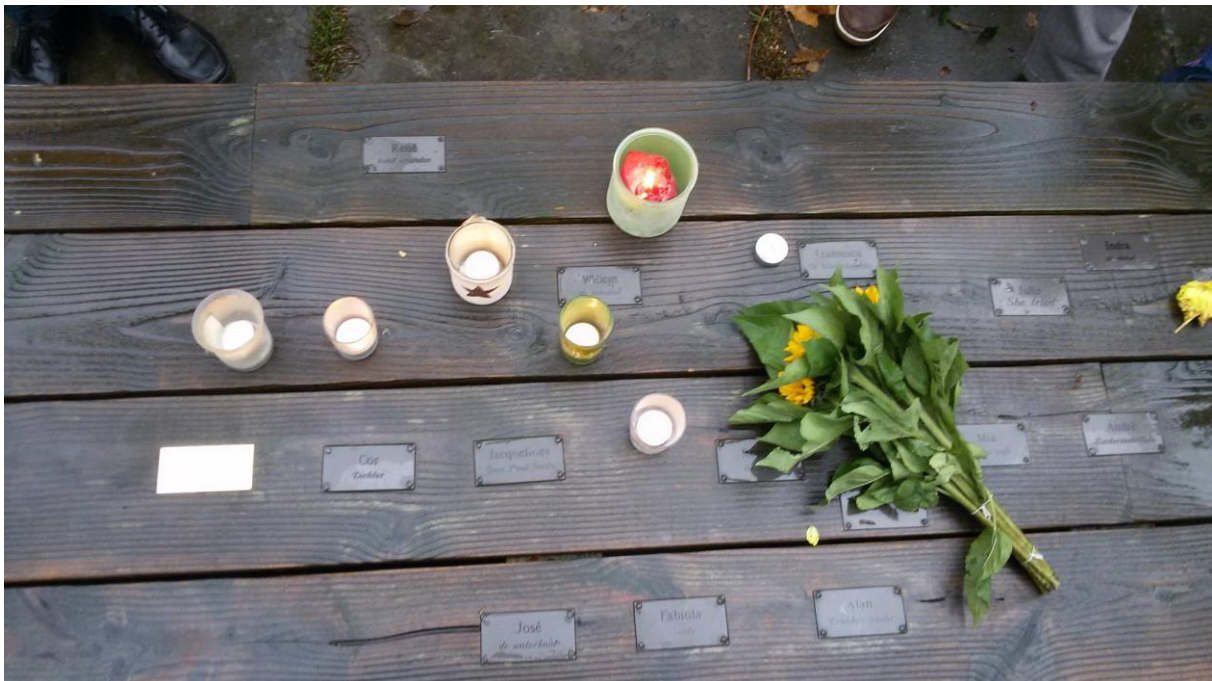
Zo ontmoette ik een (ex)- drugsverslaafde. Hij vertelde al snel dat hij steeds terugvalt in zijn oude patronen omdat hij alleen maar aansluiting vindt bij mensen die met dezelfde problemen te kampen hebben. Er is weinig positieve aandacht in zijn leven. Hij heeft een dagbesteding en komt wel onder de mensen maar daar zitten geen vrienden tussen. Hij heeft, na jaren op een wachtlijst, een huisje gekregen in een buurt waar niemand op hem zit te wachten. Hij heeft de middelen niet om zijn huisje vrolijk, netjes en gezellig te maken en de motivatie niet om iets aan de tuin te doen. Daardoor zien de burens alleen maar bevestigd wat ze al dachten; een nietsnut die de boel uitleeft. Hij heeft zich vaker aangemeld voor vrijwilligersorganisaties die dan een kamer komen opknappen of een maatje die met hem gaat koffiedrinken. Hij zegt ook zelf dat hij niet de makkelijkste is, dat het niet altijd een match is en dat het ook nooit voor eeuwig is. Voor hem heb ik ook niet gelijk een oplossing te bieden. Ik zeg hem dat ik hem weleens wil opzoeken en dat we samen kunnen koffiedrinken. We spreken af en proberen uit te vinden welke organisaties hij al ‘gehad’ heeft en waar hij nu zou kunnen aankloppen voor een maatje. Het voelt al snel uitzichtloos want als ik opbel krijg ik veel negatieve verhalen te horen over deze man.

Als je door zoveel deuren gegaan bent, zoveel organisaties hebt afgewerkt, telkens weggestuurd wordt en niet kunt inzien dat het aan jouw gedrag ligt. Waar kun je dan nog heen? Dit is een voorbeeld van hoe het project van LunchVoor2 kan bijdragen aan mijn werk als straatpastor. Het helpt om contact te leggen met mensen op straat, het helpt om verhalen te horen van hoe het leven aan de rafelranden geleefd wordt en het roept lastige vragen op.

En iedereen kan het doen. Ik zou mensen in de kerk willen uitdagen om het collectegeld in de jaszak te stoppen om daarmee twee lunchpakketjes te maken (vruchtensap, appels, boterhammen doen het allemaal goed) en iemand op te zoeken om de lunch mee te delen. “Mag ik vragen waarom je hier zit/staat?”, “ik heb voor twee mensen lunch bij me, zou jij met mij samen willen lunchen”.

Gedachtenisbank

Op een bank bij de vijver in het Amstelhoventerrein zijn de namen te vinden van de overledenen van het Straatpastoraat. Mensen lopen er regelmatig langs en rond Allerzielen organiseren we een kleine bijeenkomst waar we de overledenen gedenken. Dit jaar kwam er één plaatje bij en stonden we stil bij de namen die aanwezig zijn op de bank en alle andere namen die voortleven in ons hart.

ONTMOETINGEN EN EVENEMENTEN

In Amsterdam waar zoveel mensen op een klein oppervlakte wonen zijn er verrassend weinig plekken waar mensen elkaar vanzelfsprekend kunnen ontmoeten. In de stad lijkt steeds minder plaats voor mensen die geen aansluiting vinden bij de 'status quo'. In het Straatpastoraat delen we verhalen, organiseren we ontmoetingen en nodigen we mensen uit voor bijeenkomsten waar de stem van dak- en thuislozen wél te horen is.

Daklozendag

De Daklozendag is een jaarlijks terugkerend evenement waar Amsterdammers met en zonder dak elkaar op feestelijke wijze kunnen ontmoeten. Dit jaar was het thema 'Levenskunst van de Straat'. De meeste daklozen kunnen meepraten over stress en ellende, kou en nattigheid, de zoektocht naar de juiste instantie en de ervaringen met het kastje en de muur. De vitaliteit op straat is er ook: de levenskunst waardoor mensen toch weer een draai aan hun bestaan kunnen geven en het volhouden. Die levenskunst zien we in het doorzettingsvermogen van mensen en in de creatieve draai die gegeven wordt aan de omstandigheden.

Op de Daklozendag werden verschillende kunstvormen ingezet om op verhaal te komen, ervaringen te verwerken of uiting te geven aan emoties. Door de tuin zwierf een wandelend kunstwerk en Street Art Museum Amsterdam faciliteerde een 10 meter lang doek waar alle bezoekers een bijdrage aan konden leveren. Het werd een bijzondere liefdesbrief aan de Stad: meterslang en gevuld met voetstappen en plaatsen, wensen en verlangens.

We hebben deze Daklozendag voorbereid met de Belangenvereniging Druggebruikers MDHG en vooral met heel veel vrijwilligers. De dag was goed bezocht door ongeveer 600 bezoekers, de sfeer was super en iedereen had het naar zijn/haar zin. Uit de vele positieve reacties van zowel de bezoekers als de organisaties blijkt hoe belangrijk deze dag is voor de dak- en thuislozen in Amsterdam.

Filmopera De Discipelen

De filmopera 'de Discipelen' laat zien hoe de straatklinkers met elkaar een opera instuderen die voor hen is geschreven. Het gaat daarin niet alleen om het resultaat, maar ook de weg daarheen.⁵

Begin februari keken we naar een voorpremière. Voor sommigen was het even schrikken om de eerste keer het resultaat te zien van maandenlang hard werken. Er is uit alle beelden een selectie gemaakt en je ziet niet altijd terug wat jij had willen zien. Dit leidde tot wat onenigheid in de groep dus besloten we om de film nog eens, voordat de echte première zou plaatsvinden, te kijken en te bespreken. Deze tweede keer konden we er al veel beter met elkaar over praten. De Straatklinkers konden zichzelf meer als acteur zien maar hadden ook nog steeds hun vragen bij de compositie van de film.

Op 29 september was het dan zo ver; de première tijdens het Nederlands Film Festival in Utrecht. De Straatklinkers mochten over de rode loper en werden door veel camera's vastgelegd. Dit was voor de Straatklinkers toch wel een bijzonder moment.

⁵ Zie ook: <https://www.doxy.nl/film/the-disciples-eeen-straatopera/>

INTERVIEW MET NIEUWSUUR

REPORTAGE MAKEN VOOR NIEUWLICHT

OP DE RODE LOPER

Media

Met name door de film kreeg het Straatpastoraat veel media- aandacht. Er waren interviews voor de radio, opnames voor reportages van NieuwLicht (over mensen met verward gedrag op straat), Nieuwsuur (de première en later nog over een andere manier van kerst vieren). Er kwamen veel journalisten langs bij de repetities om interviews af te nemen voor artikelen in verschillende kranten: Kerk in Mokum, Dagblad van het Noorden, Straatnieuws, Z! Krant en het Reformatorisch Dagblad. In nog meer kranten verschenen artikelen over de film en we willen graag de journalisten die alleen de film gezien hebben maar het koor niet kennen, in 2019 uitnodigen om ons eens op te komen zoeken.

In deze contacten willen we ervoor waken dat mensen op straat niet steeds opnieuw dezelfde verhalen moeten vertellen en dat journalisten niet alleen maar iets komen halen. We nodigen ze dan ook vaak uit om bij de Straatklinkers of de Filosofiegroep eerst eens mee te komen doen om de groep te leren kennen.

In mijn werk als Straatpastor maak ik ook de verhalen van de straat zichtbaar voor de kerken en de samenleving. Twee keer mocht ik een groep internationale (theologie) studenten ontvangen en beide keren gebruikte ik de tekst over de Barmhartige Samaritaan om te praten over het werk van de Diaconie en hun eigen plek als theologiestudenten, christenen, in de wereld. Hiervoor maakte ik gebruik van de methode van contextueel Bijbellezen waar ik in mijn vorige baan veel ervaring mee heb opgedaan. Dit leverde telkens goede gesprekken op over de rol van de kerk in de samenleving maar ook wat wij zelf kunnen betekenen. Waar ligt onze taak, zijn onze ogen op die taak gericht en zien we daardoor nog wel wat er om ons heen gaande is of lopen we overal voorbij zodat we ons enkel en alleen bezig hoeven te houden met onze taak?

‘Alleen nu naar daklozen omkijken is niet oprecht’

Omdat de Straatklinkers zoveel in de media waren leek het een goed idee om een mediatraining te volgen, deze werd door de Protestantse Kerk Amsterdam aangeboden. Tijdens de eerste bijeenkomsten leerden we hoe we een opiniestuk kunnen schrijven, het resultaat moesten we opsturen naar Het Parool. Het was de tijd voor kerst en we kregen veel aanvragen voor optredens en kerstdiners speciaal voor daklozen. Ook Nieuwsuur wilde een speciale kerstreportage maken over Een andere Kerst. Het leek me dan ook een goed onderwerp voor mijn opiniestuk. Het Parool was zo enthousiast dat ze het in de speciale kerst- zaterdageditie wilde opnemen. Het kreeg als titel: ‘Alleen nu naar daklozen omkijken is niet oprecht.’⁶

Blog of Social Media groep

Samen met Z!, de Amsterdamse straatkrant, richtten we in 2016 een Social Media Club op. Inmiddels zijn de bijeenkomsten gestopt. De wens is er nog steeds een eigen blog op te zetten waarbij Z! en het Straatpastoraat een meer faciliterende rol innemen.⁷ Het is dit jaar nog niet gelukt om dit blog opnieuw van de grond te krijgen. De behoefte blijft echter bestaan en ook in 2019 willen we gaan kijken hoe we vorm kunnen geven aan deze Social Media groep.

⁶ Het artikel is te vinden op: https://www.parool.nl/opinie/-alleen-nu-naar-daklozen-omkijken-is-niet-oprecht~a4615744/?fbclid=IwAR3y7cU5NT-u0PQPMTf2o54pVO4HKK_dVRFsl0JyalSCPpPuQZk1iDv4FPQ

⁷ zie: <https://onderstesteen.wordpress.com/>

VERDER IN 2019

Delen van verhalen

Het luisteren naar en het delen van verhalen blijft centraal staan in het Straatpastoraat. Om die verhalen die vast zitten weer, voorzichtig, los te weken en met respect voor de verteller hoorbaar te maken. Steeds opnieuw de vragen stellen: voor wie doen we dit, wie wordt er beter van, waarom doen we dit wel/niet?

Een mooi voorbeeld van het 'weer laten stromen' van de verhalen is het podcast project van Katrin. Het resultaat was een zorgvuldig in elkaar gezette reportage waarbij de deelnemers heel puur en kwetsbaar hun verhaal deden en daarbij ook hun kracht lieten zien. Hier willen we zeker in 2019 meer mee gaan doen. Ook onderzoeken we in het komende jaar de mogelijkheid om opnieuw vorm te geven aan een Social Media-groep.

Persoonlijke contacten

Om tot het delen van verhalen te komen is het belangrijk om goede persoonlijke contacten op te bouwen en er voor de mensen op straat te zijn. Hier wil ik me in 2019 nog meer op richten. Met het 'LunchVoor2' project leer ik nieuwe mensen kennen, die ik ook vaker zal opzoeken zodat het niet bij eenmalige contacten blijft.

groepsactiviteiten

Voor het nieuwe jaar staan er al weer afspraken, optredens en activiteiten van de Straatklinkers op de planning. Die continuïteit is belangrijk voor de mensen die betrokken zijn bij het Straatpastoraat en bieden een kans om de ervaringen van deelnemers breder te delen in de samenleving.

Met de filosofiegroep ontwikkelen we in het komende jaar de 'ambassadeursfunctie' verder. De groep biedt mogelijkheden om samen met anderen te reflecteren over het leven op straat en de vraag 'waar ben je thuis'. Vanuit de filosofiegroep kunnen we rond deze vragen ontmoetingen realiseren met andere maatschappelijke groepen.

Kennismaken en samenwerken

Het afgelopen jaar heb ik gebruikt om instanties, organisaties, inloophuizen, buurthuizen langs te gaan om kennis te maken en om te weten wat er aan aanbod is en wat voor mogelijkheden er zijn in de stad. Ik ben langs geweest bij verschillende plekken van de Regenboog, ook bij het hoofdkantoor. Het plan voor 2019 is om die contacten uit te breiden en aan te scherpen.

Vanaf begin 2019 ga ik eens in de vijf weken voor bij de viering van het drugspastoraat en ben ik elke woensdagmiddag te vinden in inloophuis De Kloof. Op die manier is ook daar een bruggetje tussen de verschillende organisaties en weten we elkaar te vinden. Het helpt mij om zichtbaar te zijn als pastor (door de liturgische kant) en als aanspreekpunt herkenbaar te worden onder dak- en thuislozen.

Persoonlijke ontwikkeling

In 2018 ben ik begonnen aan de leerroute Urban Mission van het Kor Schippers instituut. Met acht andere deelnemers uit het hele land komen we elk kwartaal bij elkaar voor een tweedaagse cursus over werken vanuit de presentie. Hierdoor krijg ik meer kennis over mijn werk en kan ik mijn ervaringen delen met collega's van andere buurthuizen/inloophuizen/diaconieën.

OVERZICHT 2018

Algemene doelen:

- versterken van zelfredzaamheid
- ontwikkelen van sociale vaardigheden
- bieden van pastorale en psychosociale ondersteuning
- opbouwen en ondersteunen van netwerken
- drempels verlagen naar de reguliere hulpverlening
- registreren en analyseren van relevante ontwikkelingen
- ontwikkelen van vernieuwende en verbindende activiteiten en projecten
- vergroten van draagvlak in de Amsterdamse samenleving
- faciliteren van ontmoetingen tussen daklozen en niet-daklozen
- versterken van belangenbehartiging van dak- en thuislozen

Activiteit	Doel	Beoogde resultaten	Middelen/uitvoering	Behaalde resultaten
Straatlinkers	Bieden van ontspanning en expressiemogelijkheden; netwerkondersteuning; versterken van zelfvertrouwen door optredens	30 deelnemers, waarvan 5 nieuw, 45 bijeenkomsten; 10 optredens	Ondersteuning groepsproces; coaching vrijwilligers; individueel pastoraat	Gemiddeld 15 – 20 bezoekers, 44 repetities. 15 Optredens: 2 februari: kerkdienst in de Pelgrimskerk 4 mei: ComPassie, meezingen van Bach cantates 5 mei: Boomspijker, bevrijdingsmaaltijd 30 mei: Daklozendag 21 juni: We make the City summer festival 29 juni: zangfeest in de tuin 16 september: kerkdienst in de Hofkerk 27 september: kerkdienst driehoven, verzorgingstehuis 8 november: optreden NetwerkDak in Zeist 11 november: optreden bij afscheid van de pastor in de Hofkerk 13 november: Oranjekerk ouderenmiddag

				<p>9 december: kerkdienst in de Oude Kerk 15 december: De Dam bij het aansteken van de verlichting in de kerstboom 19 december: Kerstoptreden in Leiden 21 december: kerkdienst in de Noorderkerk van Tot Heil des Volks</p>
Filosofie	Reflectie op het eigen leven; netwerkondersteuning en -opbouw; vergroten van kennis en inzicht	15 deelnemers, 45 bijeenkomsten, 2 excursies/sprekers	Ondersteuning groepsproces; coaching vrijwilligers; individueel pastoraat	<p>Gemiddeld 10 -15 bezoekers 47 bijeenkomsten. Op 18 september kwam Fred Sterk, de wijkagent vertellen over hoe het is om als medemens en agent op straat te lopen. Op 25 september kwamen theologie studenten van Windesheim, Zwolle, meedoen met de filosofiegroep.</p>
vrouwengroep	Delen van ingrijpende ervaringen; netwerkondersteuning	40 deelnemers waarvan 5 nieuw, 20 bijeenkomsten	Begeleiden vrijwilligers; individueel pastoraat (met Leger des Heils, Drugspastoraat)	<p>Gemiddeld 35 bezoekers 23 bijeenkomsten</p>
LunchVoor2	Opbouwen en onderhouden van contacten; signaleren van ontwikkelingen op straat; verhalen doorgeven op social media	Regelmatig de straat op gaan met 2 lunchpakketjes; 'pareltje' delen op facebook met foto van lunchpakket (niet van de persoon)	Aanwezig zijn in het Vondelpark en Oosterpark	<p>Veel positieve reacties en contacten.</p>
Individueel pastoraat	Begeleiden, ondersteunen, verzoenen, troosten	Contact met 15 personen	Pastorale bijstand	<p>Structureel aanbod</p>
Daklozendag	Positieve ontmoeting russen Amsterdammers met en zonder dak; activering en participatie; platform voor informatie en advies	DaklozenDag voor 400 bezoekers		<p>Daklozendag gerealiseerd voor 500 deelnemers</p>

COLOFON

Protestantse Diaconie

Nieuwe Herengracht 18

1018 DP Amsterdam

www.diaconie.org

www.facebook.com/straatpastoraat

www.onderstesteen.wordpress.com

Straatpastor Hanna Wapenaar

h.wapenaar@diaconie.org

06 20879342

Het Straatpastoraat is mede mogelijk gemaakt dankzij bijdragen van het RCOAK, stichting het RC Maagdenhuis, Kerk in Actie, Diaconie Evangelisch-Lutherse Gemeente Amsterdam en giften van kerken, wijkdiaconieën en individuele donateurs.

**Kerk
inActie**